

Legal, Regulatory & Compliance

Postbus 16272, 2500 BG Den Haag

De Tweede Kamercommissie voor Economische Zaken en Klimaat

t.a.v. de voorzitter, de heer drs. W.J.Th. Renkema

Postbus 20018

2500 EA DEN HAAG

Verzonden per e-mail: cie.ezk@tweedekamer.nl

UW REFERENTIE

CONTACTPERSOON

Mw. M. van Deursen

TELEFOON

06 28023493

DATUM

12-10-2020

ONDERWERP

Position paper T-Mobile Nederland i.v.m. rondetafel over het wetsvoorstel voor
"Tijdelijke Wet informatieverstrekking RIVM i.v.m. COVID-19"

Geachte heer Renkema,
Geachte commissieleden,

In aanloop naar het bovenstaande rondetafelgesprek op 15 oktober a.s. voorziet T-Mobile u hierbij van haar schriftelijke inbreng met betrekking tot het bovengenoemde wetsvoorstel.,

Eerdere zorgen nog niet weggenomen

Graag verwijzen wij op de eerste plaats naar de brief die wij eerder aan uw commissie zonden, welke voor uw gemak nog eens aangehecht is. In die brief uitten wij vier zorgen over het wetsvoorstel, die ertoe leiden dat T-Mobile niet positief is over de opzet en de invulling van het voorstel. Het overleg dat wij daarna voerden met het ministerie van EZK, heeft die zorgen helaas niet kunnen wegnemen. Ook de tweede nota van wijziging biedt geen duidelijkheid en roept meer vragen op dan zij beantwoordt. Daarnaast blijkt dat corona zich niet aan gemeentegrenzen houdt, waardoor wij ons afvragen of deze aanpak bij de huidige situatie hoort. Daarom leggen wij onze zorgen graag nogmaals aan u voor.

1. Wijze van verwerking gegevens door RIVM onduidelijk; doel en beoogde opbrengst evenmin

Voor T-Mobile is onduidelijk op welke manier dit wetsvoorstel een bijdrage levert aan het bestrijden van de pandemie. Draagvlak voor deze wet begint dan ook met meer transparantie.

Het wetsvoorstel verwacht van T-Mobile dat zij een 'halfproduct' ontwikkelt dat zij vervolgens beschikbaar stelt aan het CBS, die het daarna bewerkt en aan het RIVM beschikbaar stelt. RIVM heeft tot op heden echter niet

T-MOBILE NETHERLANDS BV

Adres: Waldorpstraat 60, 2521 CC Den Haag

Postadres: Postbus 16272, 2500 BG Den Haag

Telefoon: +31 (0)6 1409 5000 | Fax: +31 (0)6 1409 5024 | Internet: www.t-mobile.nl

Bank: Commerzbank Amsterdam 73.39.59.717 | KvK: Den Haag, 33265679

— duidelijk gemaakt wat het daarna precies met die data zal doen, wat zij verwacht daarmee te kunnen halen en welk doel nu precies met die data beoogd wordt. Het wetsvoorstel en de daaropvolgende nota's van wijziging brengen hierin ook geen verheldering.

Het RIVM zegt de telecomdata nodig te hebben voor bestrijding van het coronavirus, maar waarom dat zo is, hoe RIVM de data verwerkt en welke methode zij daarbij hanteert, legt zij niet uit. Ook niet nadat wij daarom (herhaaldelijk) gevraagd hebben. Het blijft bij algemene statements in de nota naar aanleiding van het verslag. Evenmin is duidelijk of de methode die RIVM wil hanteren, al gereed is, of en in hoeverre daarbij wordt aangesloten bij eerdere ervaringen elders (bv. in het buitenland) en of de beoogde methode geldt als 'proven technology' of een route van 'trial and error'. Dat laatste zou evident risico's stichten voor ons bedrijf en de privacy van onze klanten.

— Daarnaast blijft onduidelijk wat er gebeurt als het RIVM na een initiële periode van data verzamelen tot de conclusie komt, dat de data en informatie niet toereikend is: is er dan nog meer data nodig? Worden de verplichtingen tot beschikbaarstelling daarvan dan verruimd? In hoeverre past dat dan binnen deze wet? Wie draagt de kosten van de investeringen die ook dan weer nodig zullen zijn?

Inzicht in het proces dat RIVM en CBS beogen en in de achtereenvolgende stappen die zij zullen doorlopen, is dan ook nodig. Dat beïnvloedt immers de positie van de andere partijen in de keten. Doordat de onduidelijkheid over deze punten aansleept, blijft de vraag of en in welke mate het middel (verplicht afdragen van de data) gerechtvaardigd en proportioneel is, in relatie tot het beoogde doel? Of dat hier juist sprake is van een paardenmiddel, dat enerzijds niet zonder gevaar ingezet wordt en anderzijds ingezet wordt zonder dat doel en beoogde opbrengst helder zijn?

2. Verbod op gebruik data voor andere doelen, waaronder opsporing en vervolging

Het waarborgen van privacy van onze klanten is voor T-Mobile een fundamenteel punt. In onze brief van 4 juni jl. schreven wij al dat het wetsvoorstel onvoldoende grenzen stelt aan het gebruik van de data die T-Mobile beschikbaar zou moeten stellen. Die zouden uitsluitend gebruikt mogen worden voor bestrijding van het coronavirus en dus niet voor andere doeleinden.

Primair zoeken wij naar de zekerheid, dat de data niet gebruikt mogen worden tegen onze klanten, zoals voor opsporing en/of handhaving door justitie en politie. Het wetsvoorstel en de Nota van Wijziging bieden daarin geen waterdichte garanties.

Daarbij moet voorkomen worden dat het RIVM, CBS of andere overheidsinstanties de tijdelijke wet als “muizengatje” gebruiken om daarna (met verwijzing naar de ervaringen onder de tijdelijke wet) een claim leggen op de telecomdata van mobiele operators voor andere doeleinden of onderzoeken, dan de bestrijding van COVID-19.

Er zou dus ten minste een expliciet verbod in de wet opgenomen moeten worden dat het gebruik van de data voor opsporing en vervolging door politie en justitie blokkeert. Daarnaast zou de wet een verbod moeten leggen op de ontwikkeling van op T-Mobile (telco) data gebaseerde commerciële activiteiten door RIVM en/of CBS, nu en/of in de toekomst.

3. Voorafgaande instemming door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) noodzakelijk

T-Mobile wenst privacy als fundamenteel recht ook voor haar klanten te waarborgen. Het is de kern van de vertrouwensrelatie tussen aanbieder en klant. Een aanbieder die klantdata gebruikt om zijn klanten te volgen, zal geen lang leven beschoren zijn. Er kan dan ook geen sprake van zijn, dat het wetsvoorstel inbreuk maakt op dit essentiële grondrecht.

Mobiele operators zijn in staat om een op zichzelf staande, geanonimiseerde dataset te leveren waarvan de anonimisering niet teruggedraaid kan worden. Maar dat laat het risico (hoe groot of klein ook) onverlet dat door het combineren van deze dataset met andere datasets waarover CBS, RIVM of derden beschikken, alsnog de-anonisering kan optreden en dus, het gedrag van individuele personen herleid kan worden. Wij kunnen dit risico op dit moment niet uitsluiten. Datzelfde risico gaat schuil in de komst van nieuwe technieken waarvan we het bestaan of de werking nu nog niet voldoende kennen (bv. supercomputers). Het wetsvoorstel maakt niet duidelijk of dit risico overwogen is, hoe dat afgedicht en welke garanties bestaan die dit zullen voorkomen.

Voorts wijst T-Mobile er op dat zij in de spagaat kan komen, doordat zij enerzijds moet voldoen aan het wetsvoorstel terwijl zij anderzijds daardoor mogelijk in strijd met de AVG handelen.

Daarom is noodzakelijk dat de AP voorafgaand schriftelijk instemt met de door CBS en RIVM te hanteren methoden, waarbij de bovengenoemde risico's zijn uitgesloten. Die garantie zou in de wet opgenomen moeten worden en zou afgegeven moeten zijn voordat van T-Mobile verwacht wordt dat zij tot levering van data overgaat. Wij roepen uw commissie daarom op dit punt op om daartoe harde garanties te vragen van het kabinet, RIVM en CBS.

4. Compensatie voor te treffen investeringen onvoldoende geregeld

In onze eerdere brief kaartten wij al aan, dat het wetsvoorstel geen compensatie biedt voor de kosten die wij moeten maken voor uitvoering van de wet en daartoe te verrichten investeringen. Het wetsvoorstel noopt ertoe dat operators geld, tijd en mensen inzetten om iets te maken dat er nu niet is en dat ook geen reguliere verplichting is onder de Telecomwet.

De redenering van het ministerie, dat "nalevingskosten voor publiekrechtelijke verplichtingen in beginsel niet door de overheid vergoed worden¹" is o.i. dan ook wat te kort door de bocht: het gaat hier om een tijdelijk systeem waarvan het accommoderen evengoed aanzienlijke investeringen vraagt en waar een tijdelijke wet voor in het leven wordt geroepen. Dan kan moeilijk van een generieke publiekrechtelijke verplichting worden gesproken. De investeringen zouden specifiek voor deze vooralsnog tijdelijke wet (en voor een korte duur) gedaan moeten worden. Zelfs de omvang van die kosten is nog niet exact te bepalen vanwege het gebrek aan duidelijkheid over het door RIVM en CBS te hanteren methode en de nog noodzakelijke afstemming². Ook is niet zeker of het bij deze maatregelen blijft, of dat aanvullende maatregelen (en dus investeringen) noodzakelijk zijn. Tot slot zijn er substantiële verschillen tussen de kosten zoals het ministerie die inschat en de werkelijke kosten zoals T-Mobile die voorziet. Hoewel wij het ministerie van EZK daarop geattendeerd hebben, leidde dat nog niet tot bijstelling.

Onder die omstandigheden is het niet redelijk dat het ministerie de te maken kosten niet wil vergoeden³. Wij vragen uw Commissie daarom te regelen, dat dit wel gebeurt.

¹ Zie antwoord 184 uit de Nota naar aanleiding van het verslag, Kamerstukken II, 35479, nr. 7.

² Zie antwoord 183 uit de Nota naar aanleiding van het verslag, Kamerstukken II, 35479, nr. 7: "De exacte kosten per aanbieder zullen verschillen omdat de bestaande infrastructuur van de aanbieders onderling verschilt en voor een groot deel zullen worden bepaald door de nadere uitwerking van de methode in technisch overleg tussen EZK, CBS en de sector."

³ Zie antwoord 184 uit de Nota naar aanleiding van het verslag, Kamerstukken II, 35479, nr. 7.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid tot een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

DocuSigned by:
Margreet Hoekstra
7767D725C06D476...

Margreet Hoekstra
Directeur Legal, Regulatory & Compliance
T-Mobile Nederland B.V.

BIJLAGE: kopie brief T-Mobile Nederland B.V. aan vaste Kamercommissie EZK d.d. 4 juni 2020.